

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/broszury-edukacyjne-i-d/169933,Zycie-i-smierc-zydowskich-Dzialoszyc-W-80-rocznic-e-Aktion-Reinhardt-niemieckiego.html>
23.04.2024, 19:59

Życie i śmierć żydowskich Działoszyc. W 80. rocznicę „Aktion Reinhardt” - niemieckiego ludobójstwa Żydów na okupowanych ziemiach polskich [PDF]

Materiał informacyjny Delegatury IPN w Kielcach w dzienniku „Echo Dnia”, który ukazał się 2 września 2022 r.

Autorzy: Agnieszka Dziarmaga – Muzeum Wsi Kieleckiej i dr Tomasz Domański – Delegatura IPN w Kielcach.

Od początku osadnictwa żydowskiego w XVI w. do czasów zagłady, Działoszycy były ludnym, zasobnym miasteczkiem, łączącym społeczność żydowską i polską. Polacy i Żydzi, choć w jednej miejscowości, żyli niejako obok siebie. Wiele bowiem ich dzieliło – religia, ubiór, język, również silna konkurencja gospodarcza, aczkolwiek wzajemne kontakty handlowe były jednym z niewielu punktów stycznych. W połowie XVIII w. w Działoszycach mieszkało 651 Żydów, a pod koniec XIX wieku stanowili już ok. 76,6 proc. ogółu mieszkańców, zajmując się handlem i rzemiosłem. Pożary i kataklizmy z przełomu XIX i XX wieku nawiedzające miasteczko nie zahamowały jego rozwoju. U progu odzyskania przez Polskę niepodległości w Działoszycach prosperowało kilka dużych zakładów należących do Żydów. Poza tym ludność żydowska handlowała zbożem, obuwem, płodami rolnymi, skórą i ubraniami. Szczególnie wtorkowe i piątkowe tragi ściągały tysiące ludzi z okolicznych miejscowości. Handlowano również

niespotykanymi w innych miasteczkach Kielecczyny towarami (korale, koniak, kawior astrachański, futra). Wszystko to prowadziło do znacznego bogactwa niektórych Żydów (o czym krążyły legendy), choć pozostawało w kontraście z zaniedbaniem i niechlujstwem miasteczka.

PLIKI DO POBRANIA

[Życie i śmierć żydowskich Działoszy. W 80. rocznicę Aktion Reinhardt – niemieckiego ludobójstwa Żydów na okupowanych ziemiach polskich \(pdf, 326.76 KB\) 02.09.2022 15:00](#)